

Varjakka, Oulunsalo

Miksi mennä?

Varjakassa voit tutustua tuoreen kankaan kasvillisuuteen ja merenrantaniittyihin.

Miten mennä?

Alue sijaitsee Varjakantien varrella ja Varjakan kartanon viereisellä rannalla. Alueelle sijaitsee myös Akionlahden luonnonsuojelualue.

Varjakassa on varttunutta ja nuorehkoa mäntykangasta ja kuusimetsää. Varjakantien varrella on kookkaita haapoja ja raitoja. Varjakan mänty (merkitty karttaan **tähdellä**) kasvaa tien vieressä 20 metriä ennen tien mutkaa. Männyn luona pohjois-eteläsuuntaisesti menee pieni metsäpolku, ja männyltä pohjoiseen kulkee Varjakan lintureitti-niminen luontopolku. Polku jatkuu Varjakantien pohjoispuolella ja menee Vanhan Varjakan tien yli.

Kankaalla **A** on tuoretta sammal- ja puolukkavaltaista metsää, jossa kasvaa metsätähteä, puolukkaa, mustikkaa, oravanmarjaa, metsämitikkaa, vanamoja, riidenliekoa, puna-ailakkia ja metsäalvejuurta. Edempänä metsä on tiheämpää puolukkavaltaista kangasta. Sammalet ovat vallanneet lähes koko pohjakerroksen ja siellä täällä on muurahaisten ”valtateitä”. Varjakan männyn luona on lisäksi vanhoja talonpohjia. Kohde ulottuu Varjakantien kulmaan, jossa kasvaa niittymäistä kasvillisuutta. Niityllä kasvaa puna- ja valkopilaa, harakankelloa, metsämitikkaa, metsätähteä, pohjansilmäruohoa, lehtovirmajuurta, hiirenvirnaa ja kevätpiippoja.

Varjakantien pohjoispuolella **B** kasvaa mustikka-puolukkakangasta ja sammalista seinä- ja kerrossammalta.

1. Tienvarsiniittyä 2. Nuorehkoa mäntykangasta 3. Uimarannan nuotiopaikka

Varjakan historiaa ja luontoa

Varjakan mänty on Oulunsalon suurin ja vanhin puu, iältään 350 - 400 vuotta. Puun pituus on 18 metriä ja ympärysmitta 1,6 metriä. Menneinä aikoina laivat käyttivät sitä maamerkinä purjehtiessaan Ouluun ja Varjakkaan. Varjakan niemen lisäksi alueeseen kuuluu Varjakan ja Pyydyskarin saarisaha- alueet ja Akionlahden luonnonsuojelualue. Alueen historiaan ja tarinoihin voi tutustua Varjakan kartanon kahvilassa. Viereisellä Akionlahdella tavataan pesimäaikaan 50 lintulajia, mukana mm. joutsen, harmaasorsa ja ristisorsa. Muuttoaikaan kahlaajia voi olla tuhatmäärin, yleisimpänä liro, mustaviklo, suokukko ja kuovi. Alkukesästä sorsat ja itäpään nauru- ja pikkulokkikolonniat valtaavat lahden. Linnustosta lisää: <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=185990>
<http://www.ouka.fi/ymparisto/ymparistonsuojelu/tornit/Akionlahti.htm>

Varjakan kartanon viereisellä rantaniityllä **C** kasvaa ylempänä lehtovirmajuuri-, syysasteri- ja rantavehnavaltaista rantakasvillisuutta. Niityllä kasvaa myös kurtttulehtiruusu, pietaryrttiä, karhunputkea, sarjakeltanoa, peltokortetta, siankärsämöä ja puna-ailakkia. Alempana rantaviivassa esiintyy luhtakastikka- ja järviruokokasvustoa. Rantahiekalla kasvaa kurjenjalkaa, hiirenvirnaa, ahosuolaheinää, suola-arhoa, karheapillikettä ja isolaukkua. Rannan viereisellä metsäkaistaleella kasvaa isohkoja mäntyjä ja kuusia. Metsän ja rannan vaihettumisvyöhykkeellä kasvaa puolukkaa, mustikkaa, metsämitikkaa, kultapiiskua, harakankelloa, ahojäkkärää, nurmihärkkiä ja metsälauhaa. Sammalista tavataan seinäsammalta ja isokarhunsammalta.

4.Varjakan mänty 5.Syysasteri ja pietaryrtti
6.Rantaniitty, mm. rantavehnä ja lehtovirmajuuri
7.Kurtttulehtiruusu 8.Suola-arho